

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ТА
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ У
ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕРСОНАЛУ**

**INTERDISCIPLINARY APPROACHES AND
PEDAGOGICAL SKILLS IN THE TRAINING OF
HIGHER EDUCATION STUDENTS AND STAFF
DEVELOPMENT**

*II Міжнародна
науково-практична конференція
28 березня 2025 року*

ЧЕРНІГІВ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ, М. ЧЕРНІГІВ
(КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДТСЦИПЛІН)

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
(КАФЕДРИ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ)
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
НАПН УРАЇНИ
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА
АКАДЕМІЯ»
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ПЗВО «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА»
MILITARY CENTER OF SPORT TRAINING,
UNITED ARAB EMIRATES
AKADEMIA WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ТА ПЕДАГОГІЧНА
МАЙСТЕРНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕРСОНАЛУ

INTERDISCIPLINARY APPROACHES AND PEDAGOGICAL
SKILLS IN THE TRAINING OF HIGHER EDUCATION
STUDENTS AND STAFF DEVELOPMENT

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції

28 березня 2025 року

Чернігів

М 58

*Рекомендовано до друку вченою радою Пенітенціарної академії України
(протокол № 6 від 24 квітня 2025 р.).*

Головний редактор:

Аніщенко В. О. – доктор педагогічних наук, професор.

Редакційна колегія:

Разумейко Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Щербина Н. О. – кандидат історичних наук.

Міждисциплінарні підходи та педагогічна майстерність у підготовці здобувачів вищої освіти та підвищенні кваліфікації персоналу: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 28 берез. 2025 р.) / голов. ред. В. О. Аніщенко ; Пенітенціарна академія України. Чернігів : ПАУ, 2025. 513 с.

До збірника матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції увійшли публікації закордонних і вітчизняних учених і практиків, здобувачів вищої освіти. Наукові доробки присвячені актуальним питанням професійно-педагогічної діяльності викладачів закладів вищої освіти, формуванню та розвитку педагогічного іміджу та майстерності. Велика низка публікацій висвітлює інноваційні підходи та етико-психологічні аспекти професійно-педагогічної діяльності в сучасних умовах.

Видання буде корисним для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти різних рівнів вищої освіти.

УДК 005.59.11:005.336.5:37.091.12-057(082)

Interdisciplinary approaches and pedagogical skills in the training of higher education students and staff development: materials of the International scientific and practical conference (Chernihiv, 28 March 2025) / edited by V. Anishchenko ; Penitentiary Academy of Ukraine. Chernihiv: PAU, 2025. p.

The collection of materials of the International Scientific and Practical Conference includes publications of foreign and domestic scientists and practitioners, higher education students. The scientific papers are devoted to topical issues of professional and pedagogical activities of teachers of higher education institutions, the formation and development of pedagogical image and skills. A large number of publications cover innovative approaches and ethical and psychological aspects of professional and pedagogical activity in modern conditions.

The publication will be useful for researchers, teachers, postgraduate students, and students of different levels of higher education.

*Матеріали викладені в авторській редакції з незначними
коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів,
цитат, цифр і прізвищ несуть автори.*

*Електронна копія збірника безплатно розміщується у відкритому доступі
на офіційному сайті Пенітенціарної академії України (<https://pau.edu.ua/materials-of-scientific-conferences/> у розділі «Видання. Матеріали наукових конференцій»)*

© Пенітенціарна академія України

Тітова Л. О.	220
ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА	
СЕКЦІЯ 3. ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Верьовкін В. В.	224
ОСВІТА НА ОСНОВІ СВІДОМОСТІ: СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КРЕАТИВНОСТІ ТА АКАДЕМІЧНОЇ УСПІШНОСТІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ	
Ворожбіт-Горбатюк В. В.	226
ІНСАЙТ «WORK-LIFE BALANCE» ЯК ДЕТЕРМІНАНТА РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА У ГАЛУЗІ ПРАВА	
Годованюк Б. М.	229
РОЗУМІННЯ ФЕНОМЕНУ ДИТИНСТВА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	
Гончаренко О. Г.	232
ЕКОНОМІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ, ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	
Грицак А. В., Єна А. С.	236
ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ВИКЛАДАЧА: ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	
Дерев'янка С. П.	239
МОБІЛЬНІ ЗАСТОСУНКИ ЯК ЗАСІБ ПІДТРИМКИ ЕМОЦІЙНОГО ЗДОРОВ'Я УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЧАСИ ВІЙНИ	
Кібаленко В. В.	242
САМОМЕНЕДЖМЕНТ ВИКЛАДАЧА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Кириленко Н. Р., Аніщенко В. О.	245
ПЕДАГОГІКА ПРАВОВОЇ ОБІЗНАНОСТІ: ФОРМУВАННЯ ПРАВОВИХ ЗНАНЬ СЕРЕД МОЛОДІ	
Колб С. О.	248
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ЦИФРОВОЇ ДОБИ	
Конівіцька Т. Я.	251
ЗАСТОСУВАННЯ ОНОВЛЕНИХ НОРМ ПРАВОПИСУ ЯК СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА	
Kostera K.	254
WYZWANIA NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO W OBLCIU ZMIAN TECHNOLOGICZNYCH I SPOŁECZNYCH - WYNIKI BADAŃ	

Конівіцька Т. Я.,

доцент кафедри українознавства та міжкультурної комунікації,

кандидат педагогічних наук, доцент,

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності,

м. Львів, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ОНОВЛЕНИХ НОРМ ПРАВОПИСУ ЯК СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА

Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти – це мистецтво і наука, які полягають у здатності ефективно навчати, мотивувати та виховувати студентів. Це багатогранне явище, що охоплює сукупність знань, умінь, навичок, а також особистісних рис, які забезпечують успішне виконання педагогічної діяльності. Майстерність викладача формується через постійне самовдосконалення, професійний розвиток, є основою для створення сприятливого освітнього середовища, у якому студенти можуть максимально розкрити свій потенціал. Розвиток педагогічної майстерності викладачів закладів вищої освіти важливо забезпечити у процесі підвищення кваліфікації, а вироблення в них прагнення постійного професійного самовдосконалення є пріоритетом післядипломної педагогічної освіти [1, с. 155].

Сьогодні постає питання застосування оновлених норм правопису у професійній сфері, зокрема, для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти технічного спрямування. Якщо здобувачі освіти оновлені зміни правопису вивчають та удосконалюють на заняттях українознавчого циклу, то науково-педагогічні працівники мають освоювати зміни нового правопису самостійно. Тому, однозначно, питання застосування оновлених норм правопису у професійній сфері має бути включено до тем підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників чи вивчатися під час занять з розвитку педагогічної майстерності у закладах вищої освіти [2, с. 336-337].

Сьогодні питання реалізації нового правопису порушують як у формальній, так і неформальній освіті, організовуючи різноманітні семінари, вебінари та курси, програми підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників та працівників інших сфер діяльності. Наприклад, Національна платформа можливостей професійного розвитку педагогічних працівників EdWay пропонує програму «Основне про новий правопис і фемінітиви» <<https://edway.in.ua/>>; Портал управління знаннями – «Практичний курс української мови (за новою редакцією українського правопису)» <<https://pdp.nacs.gov.ua/>>; Асоціація сертифікованих педагогічних працівників проводить підвищення кваліфікації педагогічних працівників за темою «Український правопис: знати, використовувати» <<https://acpw.org.ua/>>; Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти проводить семінар-практикум «Сучасний український правопис: норми застосування. Компетентний мовець» <<https://loippo.lviv.ua/>> тощо. Тема «Застосування оновлених норм правопису у професійній діяльності» впроваджена також у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності, зокрема, під час підвищення кваліфікації працівників та проведення занять Школи педагогічної майстерності. На сьогодні закінчився вже перехідний етап, тому питання потребує ще більшої реалізації як на освітньому, так і державному рівні.

Застосування оновлених змін нового правопису у професійній діяльності викладачів є важливим аспектом підтримки високого рівня освіти та відповідності сучасним мовним стандартам. Для науково-педагогічних працівників необхідно дотримуватися правил нового правопису, щоб бути прикладом для здобувачів, забезпечувати якість ділового спілкування, навчальних матеріалів тощо. Викладачі є прикладом для наслідування, своїм вибором і національною свідомістю повинні надихати здобувачів освіти до навчання та саморозвитку, впливати на розвиток свідомого молодого покоління, закладати основу та формувати національну ідентичність.

Тому це питання не лише про вдосконалення знань з правопису, але й про адаптацію та інтеграцію у нові культурні норми. Реалізація нового правопису є важливим кроком на шляху до збереження та розвитку української мови, а також сприяє зміцненню національної ідентичності. Однозначно, не лише правописні зміни, а й питання застосування варіантних форм Харківського правопису потрібно порушувати під час підвищення кваліфікації працівників, оскільки сьогодні це є осмисленням національної ідентичності та показником культурної дистанції. Відновлення норм Харківського правопису відіграє важливу роль у формуванні національної ідентичності, оскільки використання цього правопису не лише сприяє збереженню мовної спадщини, але й показує повагу до історичних традицій та мовних норм. Реалізація варіантності нового правопису як повернення до національної ідентичності є важливим кроком на шляху до збереження та розвитку української мови [2].

Отже, педагогічна майстерність викладача формується через постійне самовдосконалення і професійний розвиток, а також є основою для створення сприятливого освітнього середовища. Питання застосування оновлених норм правопису має бути складовою вдосконалення педагогічної майстерності у закладах освіти, оскільки дозволить підвищити професійний рівень та сприятиме розвитку культури грамотності серед науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти. Викладачі повинні бути свідченням прикладом того, як зберегти національну самобутність та національну ідентичність через мову.

Список використаних джерел

1. Литвин А., Руденко Л. Розвиток педагогічної майстерності викладачів закладів вищої освіти у процесі підвищення кваліфікації. Сучасні напрями вдосконалення педагогічної майстерності викладачів: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 27–28 квіт. 2023 р.) / Академія Державної пенітенціарної служби. Чернігів : Академія ДПтС, 2023. С. 154–156.
2. Конівіцька Т. Я. До питань реалізації варіантності нового правопису як чинника формування національної ідентичності. Мова – кордон національної безпеки: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 21 лютого 2025 року). Львів: ЛДУ БЖД, 2025. С. 334–337.